

— Izhaja vsaki dan. —
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA.** Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Poročilo generala Lineviča.

PETROGRAD 23. (Petrogr. brz. agentura). General Linevič je dne 21. t. m. brzobjavil: Dne 19. t. m. je en ruski oddelek zasedel vas Šaholse; naslednjega dne je oddelek prodiral dalje. Istega dne je neka kolona prišla blizu postaje Čantufa v boj s topništvo; Japonci so bili prisiljeni zapustiti postajo ter so se dne 20. t. m. umaknili proti jugu. Kolona, ki se je istega dne približala Manhentse, je ta kraj zszgala. Istega dne se je blizu vasi Armagan, štiri verstse zapadno od Kinhuantse, ki je bil zaseden od močnega japonskega oddelka, vršil boj med pehoto.

Poročilo iz Tokija o bojih na fronti.

TOKIO 23. (Opoludne.) Glasom uradnih podatkov so bili sovražni oddelki korenjstva, ki so od desnega brega reke Lisohe po ovinkih prodrli do Fakumena, od japonskih zadnjih čet v številnih malih bojih poraženi. Ti oddelki so se, potem ko so se tudi blizu Tufangšena brezuspšno borili, dne 20. t. m. z glavno močjo utaborili pri Siantatu, 26 milj od Fakumena. Dne 21. t. m. so se umaknili na desni breg reke Malienho.

Več stotaj, ki so ostale na levem bregu reke, so bile od japonskih čet poražene ter so se v neredu umaknile proti severu. — V drugih delih fronte ni došlo do nikake spremembe.

Govorica o smrti Roždestvenskega.

PARIZ 23. Tukajšnjemu ruskemu poslanstvu ni došla nikaka vest glede na govorico o smrti Roždestvenskega, ki je bila sinoči tukaj in v inozemstvu razširjena.

Ogrska kriza.

DUNAJ 23. Grof Andrassy je danes dospel semkaj in bo jutri vsprejet od cesarja v avdienco.

DUNAJ 23. Grof Julij Andrassy je obiskal ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega in skupnega finančnega ministra barona Buriana.

Brzobjavne vesti.

Nižeavstrijski deželni zbor.

DUNAJ 23. Nižeavstrijski deželni zbor je s 37 od 50 oddanih glasov — 15 glasovnic je bilo praznih — izvolil Bielohlavka deželnim odbornikom namesto Steinerja, ki je odločil mandat.

PODLISTEK. 210

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Avgusta Šenoa.** — Nadaljeval in dovršil **I. E. Tomič.**

Prevel **M. C. — Š.**

— Ti si človek, Živan, je rekel križar, udarši meščana po rameni, še tudi nisi naš. Ako bi vsi naši mislili kakor ti, a vsi vaši kakor jaz, ne bi bilo toliko zla na zemlji. Ali pravim ti, da množica, ki se trže in tuva, niti ni vaša, niti ni naša povsem svoja in samosvoja je.

Dandanes ljudje ne poznajo več Boga, ne vprašujejo za zdravje brata, ampak vsakdo prisega vsaki dan drugače, da je le njemu na korist. Nu, pustimo to, kolo naj se vrti, kakor se je zavrtelo, da vidimo, pride-li do pravega ali krivega kraja. Pod tvojo streho naj ne bo prepira radi tega, dosti je, da vemo, da nosimo vsi isto breme. Ali, se je obrnil stari do Angelije, ki je med tem, pogreznena v veliko žalost in povešene glave ter solznih ošes razmišljala o

Izvažanje krme.

DUNAJ 23. »Wiener Zeitung« je priobčila naredbo ministerstva za finance, trgovino in poljedelstvo od 22. maja 1905., s katero je preklicana prepoved glede izvažanja krme.

Princ vladar Luitpold na Dunaju.

DUNAJ 23. Bavarski princ-vladar Luitpold je danes zjutraj s hčerjo dospel semkaj obiskat svojo sestro vojvodinjo Adelgundo Modensko. Princ-vladar ostane tukaj več dni.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 23. Starostni predsednik Lukić je priobčil, da je vlada vled večerjšajega glasovanja podala ostavko. Nato se je skupščina do rešitve krize odgodila.

Srbska ministerska kriza.

BELIGRAD 23. Kralj ni dosedaj še vsprejel ostavke ministerstva Pašićevega, marveč hoče na predlog ministerskega predsednika prej o položaju zaslišati mnenja najodličnejših voditeljev vseh političnih skupin. V vladnih krogih smatrajo, da je možno na dva načina rešiti sedanjo krizo: ali kralj odkloni demisijo, razpusti skupščino ter bo vlada razpisala nove volitve, ali pa ministerstvo vstraja pri svoji demisiji.

Primorski škofje pri papežu.

RIM 23. Papež je danes vsprejel nadškofa goriškega, škofa tržaškega, poreškega, ljubljanskega, krškega in kotarskega ter poslanika pri sv. Stolici grofa Szecsenyja.

† Opat Brugger.

EINSIEDELN 23. Opat samostana Einsiedela, Kolumban Brugger, je danes v tukajšnji bolnišnici umrl.

Francozki senat.

PARIZ 23. Senat se je danes zopet sešel ter se odgodil na četrtek potem, ko je določil dnevni red.

Štrajk redarjev.

LYON 23. Šhod, ki ga je obiskalo kakih 7000 policistov, je večeraj sklenil nadaljevati štrajk; istočasno je bilo sklenjeno, odposlati na prefekta novo odposlanstvo, ki naj mu predloži zahteve redarjev. Sodi se, da utegne še danes ponehati štrajk.

Dunajski podžupan.

DUNAJ 23. »Rothhaus korrespondenz« poroča, da je klub meščanov v današnji seji postavil kakor kandidata za drugo mesto podžupana občinskega svetovalca dra. Povserja, za tretje mesto, ki se ima ustanoviti, pa občinskega svetovalca Hierhammerja.

Pogodba radi Abesinije.

PARIZ 23. List »Matin« poroča, da so francozsko angleško italijanska pogodba glede Abesinije, bavi tudi z vprašanjem nevtral-

nosti in teritorijalne zanesljivosti Abesinije. Pogodba ima namen prepričati, da si katera si bodi država prilasti monopol glede železnice. Anglija in Italija sta pa le privolili, da ostane obrat železnice Džibuti-Adis-Absaba v francozskih rokah.

Turško romunski spor poravnal.

CARIGRAD 23. Spor s Romunsko je poravnal.

BUKAREŠTA 23. »Agence Romaine« poroča: Turško-romunski spor je končno poravnal. Janinski vali je danes povodom romunskega narodnega praznika obiskal tamočujega konzula, je vso stvar pojasnil ter prosil, naj se nesporazumljenje pozabi. Izgnani romunski šolski nadzorniki se povrnejo v Janino ter prevzamejo zopet svoje službe. Irade (ukaz) sultanov je priznal vsem kucovalskim občinam vse državljanske pravice, ki jih uživajo tudi druge nemohamedanske občine, izlasti pravico, da smejo same imenovati svoje nadzornike. Romunska vlada je izjavila, da je s tem popolnoma zadovoljna ter je naložila romunskemu poslaniku v Carigradu, naj se sultanu zahvali za pravice podeljene kucovalskemu narodu.

Iz Srbije.

BELIGRAD, 18. maja 1905.

— ut. V živem spominu je še brezobzirna kampanja, ki jo je vodil proti vladi bivši šef tiskovnega biroa, Živojin Balugdžić in ki se je završila s tem, da je bil Balugdžić obsojen na zapor. Ko je pa prišel čas, da bi moral iti v zapor, jo je Balugdžić odpihal v Zemun in izjavil, da ni zbežal zato, ker se boji zapora, ampak zato, da uredi svoje domače stvari. Ko dovrši to, da se povrne v Beligrad, da prestane kazen. Temu se je, seveda, vse smejalo, ker Balugdžićav dom ni v Zemunu, ampak v Beogradu, a domačih stvari ne more urejevati iz tujega mesta!

In tako živi Ž. Balugdžić v Zemunu. Pred nekaj dnevi se je razširil po Beogradu glas, da je Balugdžić prosil za pomiloščenje in ta glas je potrdila tudi vladina »Samouprava«. Vse se je čudilo Balugdžićavi inkonsekvenciji, ker je, čim je prišel v Zemun, izjavil, da ne bo prosil pomiloščenja. Še večje začudenje je pa zavladalo, ko je izjavil, da on ni prosil za pomiloščenje in (ako taka prošnja obstoji) da je to falzifikat! Ljudje niso vedeli, komu bi verovali: ali vladini »Samoupravi« ali kategoričnim demintijem Ž. Balugdžića, dokler ni bil slednji — ko je »Samouprava« še na dalje odločno trdila, da prošnja faktično obstoji in da jo je Ž. Balugdžić pisal lastnoročno — primoran priznati, da je v resnici pisal prošnjo.

mizi in pred deklico je zasijal kupček zlata. Ob enem je izvadil iz malega omota šopek uvelega cvetja. Deklica je željno slušala pripovedovanje o svojem zaročencu. Obraz jej je sedaj zažarel, sedaj pobledele, a ob tem je prihajala solza za solzo v oko. Ali ko je opazila šopek, posegnila je hitro po cvetju vskliknivaša:

— Daj! Podaj, oče! in križar jej je izročil uveli spomin.

Pozabivša, da je tu družih ljudij, stisnila je Angelija te blede ročice z rokama, pritisnila jih k srcu; hotela jih je pritisniti tudi k ustim, ali zavela se je, pordečela, privzdignila solzni ošesi in ju zopet posevila. Sreča jej je bilo polno tega, kar je križar pripovedoval, in vsaki je meril po sebi, kolika da mora biti žalost deklice, ki jo je nesreča zapela v krvavo usodo vsega kraja. Sledajči, kakor da je našla misel, je zasukala Angelija glavo ter zaklicala križarju:

— A jaz? Kaj naj jaz? Čemu u meni to slato? Reci, kaj ste določili glede mene? Kedaj me vzameš seboj, oče?

— Tebe, gospica? je odvrnil križar. Ne morem, ne smem te odvesti od tu. Stric, ti zapoveduje, da ostaneš tu!

S tem je, seveda, popolnoma odigral, ker človeku, ki danes nekaj razglašja za falzifikat, a jutri priznava, da je ta stvar istinita, se ne veruje več!

Dopisnik dunajske »Die Zeit« je zopet izgnan in je odšel v Zemun. Vzroka temu ni težko uganiti. Židovska narava je taka, da vedno obrekuje in laže in tako je tudi on v svojem listu obrekoval Srbijo in tasil različne laži o njej. Šel sem bil v Zemun, da vidim Balugdžića in Steinhardta. Upal sem, da najdem vsaj Balugdžića na donavskem nabrežju, kjer je pristanišče za parobrode, ker se (kakor pripovedujejo vsi, ki hodijo v Zemun) navadno nahaja tam. Pa ga nisem našel. Šel sem v kavarno, misleči, da ga tam najdem. Pa ga niti tukaj ni bilo; tako sem odšel proti pristanišču, da se povrnem s parnikom v Beligrad. Pogledal sem po Donavi, da-li ne prihaja »Morava«, ki je vozila ta dan. A ker je še ni bilo, odločil sem, da se sprehodim malo po promenadi na obrežju. Komaj pa sem napravil par korakov, pa sem zagledal na eni klopi Balugdžića in Steinhardta, ki sta sedela kakor dva grešnika in se nekaj menila.

»Dober dan, „Neue Freie Presse“ in „Zeit“, sem pozdravil jaz.

Balugdžić je vstal in mi glasno zaželel »dober dan« — »dolgo se že nisva videla«. Steinhardt je rekel isto, ali malo bolj kisló.

»No, pa kako se kaj počutite, gosp. Balugdžić? Ali Vam ni dolg čas v tem pustem Zemunu?«

»Absolutno nič dolg čas! Počutim se izbornó!«

»No, tako veselo in izbornó menda ne bo, sicer ne bi tako hrepeneče gledali proti Beogradu. Pa sedaj bo že bolje, ko imate družbo.«

Steinhardt se je začel pritoževati nad arbsko policijo, ki ga je zagnala čez mejo — in Balugdžić mu je pomagal —

Lep Srb, sem si mislil, ki pomaga Židu psovati lastno domovino — —!

Parnik je prišel in odšel sem na pristaniško policijo, da udari pečat na potni list — znamenje, da smo v birokratski Avstro-Ogreki, ker v Srbiji nihče ne zahteva potnega lista. — Poslovil sem se na kratko in čez pol ure se je »Morava« ustavila v beligradskem pristanišču.

V nedeljo (11. t. m.) sestane se narodna Skupščina v izredno zasedanje, da se odloči o novem posojilu, ki je sklenjeno pod zelo ugodnimi pogoji — pod ugodnejšimi pogoji, nego vsako dosedanje srbsko posojilo. Posebno je zanimivo dejstvo, da je srbsko posojilo sklenjeno pod veliko ugodnejšimi pogoji, nego bolgarsko, čeprav je namenjeno za

— Jaz, nikdar, nikdar! je zaklicala Angelija, skočivša po koncu. Jutri, danes se povrnem s teboj. Čuješ-li, oče? To so pošteni, dobri ljudje, drže me za svojo hčer, ali — — ali — — je iztisnila deklica iz užaljenih prsi, pritikajoča roki k srcu, jaz sem tu kakor sužkinja, moram se skrivati pred svetom in solncem, moji dnevi ginevajo kakor kaplja za kapljo, neveselo, zastonj išče moje srce sorodnega si srca. Mojih solz ne umeje tu nikdo.

— Motiš se, gospica, segel jej je Živan v besedo, čuli smo, kaj te je doletelo in znamo tehtati vsako tvojo solzo, koliko je težka. Priprosti smo sicer res, ali imamo srca.

— Oprostite, oprostite, moji dragi! Nisem vas hotela žaliti v srce, dobri ste mi, kakor da sem vaša, ali ne morem dalje prenašati te verige, ne morem — — Angelija je pristonila čelo k zidu in jela grenko jokati. — Moraš, gospica, je ponovil križar resno. Še ni poslal škf polovice zlate verižice, a dotlej te ne smeti pustiti od sebe, pa če bi došel po-te tvoj zaročenec sam. Živan je to obljubil pod prisego.

— Na svojo dušo, sem, je potrdil Živan. (Pride še.)

iste cilje — za oboroženje nsmreč. Interesantno je to dejstvo zato, ker se je do sedaj mislilo, da ima Bolgarska več kredita v tujezemstvu. Bolgarsko časopisje — posebno najuglednejši sofijski dnevnik »Dan« — mnogo govori o tem in krivi bolgarsko vlado, da ni mogla skleniti posojila pod ugodnejšimi pogoji.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 23. maja 1905.

Iskreno bi želeli danes, da bi naši čitatelji zopet prečitali nazore, ki jih je naš strokovnjaški sodnik opetovano razvijal na tem mestu o bodočih dogodkih na morju, izlasti pa o taktiki, ki jej bosta morala slediti oba nasprotna si admirala. Sosebno bi prosili, da bi čitatelji prečitali še enkrat članka priobčena v številki od zadnje nedelje in pa v večerajšnji. Potem pa naj bi izvolili tam rečeno primerjati z nastopnim:

Pariški list »Matin« je dobil od svojega londonskega dopisnika te-le informacije: Roždestvenski bo skušal izzvati veliko bitko. Admiral Togo pa bo skušal kolikor le dolgo možno izogibati se bitki. Togo se bo omejil na to, da bo nadlegoval rusko brodovje, potapljal ruske transporte premoga in pomožne ladije ter je absolutno odločil, da bo odklanjal redno bitko. Togo da noče vsprejeti nikakega rizika in bo skušal ohraniti svoje brodovje intaktno. Ruska flota je v premoči glede oklopnač, ali je inferijorna glede torpedovk. Toda Togo sam je po dosedanjih skušnjah v tej vojni prišel do uverjenja, da torpedovke malo koristijo. Tako niso mogle japonske torpedovke pri Port Arturju — da si so jim bile tam okolnosti veliko ugodnejše nego na visokem morju in da si so bile sovražne (ruske) ladije zasidrane brez vsakega zavarovanja — potopiti niti ene same oklopnače in so potopile le enega edinega križarja. Togo je tega nazora, da njegove torpedovke ne morejo provzročiti velikih poškodb na velikih ruskih ladjah. Tudi če bi se mogle približati istim, bi jim sila, ki jo provzroča gibanje morja valed vožnje velikih ladj, branila vrstiti njih razdevalno delo. Togo je določil, da ne upotrebi premoč svojih torpedovk v to, da bi se vrgel na Roždestvenskega. Posluževal se bo istih le za potapljanje ruskih transportov in pomožnih ladj ter se bo — ponovljeno bodi še enkrat — izogibal odločilni bitki, ker noče žrtvovati niti jedne ladije ter želi, da bi se rusko brodovje podalo v Vladivostok, ker se nadeja, da mu donese vsepehov ista taktika, ki jo je upotrebljal pred Port Arturjem.

Tu so torej v polni meri potrjeni nazori, ki jih je do sedaj razvijal naš strokovnjaški sodnik glede taktike obeh admiralov v bodočih dogodkih na morju. Izlasti je potrjen njegov nazor: da Togo ne sme ničesar riskirati, da se mora torej držati defenzivne taktike, da je od Roždestvenskega odvisno, kedaj pride do velikih dogodkov in da je torej inicijativa prešla na stran ruskega admirala. Potrjen je dalje nazor našega sodnika, da igrajo torpedovke le podrejeno vlogo in da bi Roždestvenski storil Togi le uslugo, ako bi se podal v Vladivostok.

Pariški »Matin« poroča tudi zanimivih stvari o stanju v Mandžuriji. Njegov dopisnik je imel pogovor z ruskim ministrom za železnice Hilkomom, iz katerega pogovora posnemljemo:

Čete so se popolnoma okrepčale po prestanih naporih, so dobro preskrbljene in imajo popolno zaupanje v svoje voditelje. Pričakovaje veliko bitko, vtrjajo svoje pozicije. Ruska vojska je danes veliko močnejša nego je bila na predvečer bitke pri Mukdenu. Do 20. januarja je došlo v Mandžurijo nad 300.000 mož in so spopolnjene vse praznine. Skupne ruske izgube v vsej vojni na mrtvih in ranjenih presegajo 200.000 mož, toda mnogo bolnih in ranjenih se je že povrnilo zopet pod orožje. Bilo je n. pr. momentov, ko je bilo v Harbinu 45.000 ranjencev, sedaj pa jih je le 2500. O Kurcpatkinu je rekel minister, da isti ni nikdar mislil na to, da bi se povrnil v Rusijo. Kurcpatkin je v najboljših odnosih z vrhnim poveljnikom Linevičem. Glavna ruska masa se nahaja sedaj kakih 70 km severno od Tienlina in 400 km južno od Harbina. Stvari v Mandžuriji stoje povsem drugače nego se v obče misli in odhaja on iz Mandžurije popolnoma potolažen. Konečno je izjavil minister, da je načrt vednega umikanja definitivno opušen.

Vprašanje o glagolici.

(Po »Agramer Tagblattu«).

Neizpodbitno dejstvo je, da avstrijska vlada od leta 1887. dalje izvršuje velik pritisk v Istri in Dalmaciji proti glagolici. Vzrok temu pritisku pa je, da je sv. Stolica glasom konkordata, sklenjenega s Črncgorom, dovolila rabo glagolice ter dala za Črncgoro natisniti potrebne liturgične knjige. Da bi zabranila natis in razširjenje teh knjig po Dalmaciji in Istri, je avstrijska vlada energično posredovala pri dalmatinskih škofih, da bi isti odpravili glagolico v svojih škofijah.

Leta 1897. je avstrijska vlada to akcijo ponovila, toda še v ostriji obliki in z razliko, da so to pot igrali glavno vlogo Madjari, ki so bili razkečeni, ker jim sv. Stolica ni bila dovolila, da bi pri Malorusih (v Gornji Ogrski) mesto staroslovenskega uvedli v bogoslužje madjarski jezik. (Na severnem Ogrskem sta dve maloruski unijatski škofiji v Ungvaru in Munkaču, ki štejeta skupno okoli 600.000 duš. Med temi unijati je nekoliko tisoč Madjarov, oziroma že davno pomadjarjenih Malorusov; in le za te je madjarska vlada zahtevala, da bi se uvedla madjarsčina kakor liturgični jezik. Prevedene so tudi že glavne liturgične knjige na madjarski jezik in se v župah, kjer bivajo madjarski unijati, vrši služba božja na madjarskem jeziku. Više cerkvene oblasti tolerirajo to. Kako malo sposoben je pa madjarski jezik za bogoslužje, dokazuje fakt, da so v maši besede konsekracije, ki se na maši grškega obreda glasno pojo, ohranili staroslovenske. Op. uređ.) kakor je to zahteval ogrski episkopat v svoji spomenici.

Ker se sv. Stolica ni ozirala na omenjeno spomenico, so Madjari zastavili vse svoje moči v Rimu, Dalmaciji in Istri ter so po svojih agentih skušali vplivati na to, da bi sv. Stolica odpravila rabo glagolice, ker je bila ista uvedena v obadrijskih škofijah še le leta 1868.

Centralna vlada na Dunaju ni to pot sicer direktno pritiskala na škofe, toda deželne vlade so razvile tajno akcijo, ki je bila v prvi vrsti obrnjena proti duhovščini. To se je krivilo, da hujska ljudstvo, naj zahteva glagolice, za katero se posvetnjaki nimalo ne zanimajo. Nekateri škofje so, žal, podlegli pritisku Madjarov in italijanskih irredentistov ter so pričeli preganjati staroslovenski jezik v cerkvah. Da, šli so celo tako daleč, da so z znanim dekretom od 5. avgusta 1898. tolažili rabo glagolice v najodloznejšem smislu ter jo faktično prepovedali v poreško-puljski in v zaderaki škofiji. Valed te odredbe se je narod kakor en mož vzdignil ter je predložil sv. Stolici spomenico. Proti tej opravičeni akciji so zastavile politične oblasti vse svoj upliv, tako, da so prezidijalni tajniki namestništva obiskavali italijanske dekane, da jih pregovore, naj one župnike, ki glagolajo, ovadijo škofijakim ordinarijatom, češ, da ti župniki hujskajo ljudstvo s tem, da mašujejo na staroslovenskem jeziku.

Tudi orožniški postaje vodje so ovajali župnike-glagolaje na političnih oblastnjah. Na temelju takih ovadeb je bila istrska in dalmatinska duhovščina obdolžena, da hujska narod. Medtem je avstrijska diplomacija v Rimu storila vse možno, da bi to od avstrijske policije inscenirano akcijo prikazala v Rimu kakor pravo voljo naroda.

To informativno akcijo pri rimskih prelatah sta vodila dva Nemca, mona. Montal in Löscher, na temelju tajnih poročil nekega Pesanta (stolnega prošta v Poreču) in urednika goriškega lista »Eco del Littoral«. Valed teh informacij je rimska kurija res mislila, da je v obadrijskih škofijah pričelo med narodom vrzeti ter se skušala pomiriti isto z represalijami. Kakor zadnje represalije je smatrati sklicanje hrvatskih in slovenskih škofov v Rim.

(Zvršetak pride).

Drobne politične vesti.

Druga vojna luka v Dalmaciji. Delegacije se bodo bavile v svojem bodočem zasedanju z vprašanjem, da se Šibenik uredi kakor drugo vojno pristanišče. Poveljništvo vojne mornarice je že dovršilo vsa predhodna dela.

Abesinija. Pariški »Matin« poroča iz Londona, da sklenejo Francija, Italija in Anglija v kratkem pogodbo glede varstva skupnih interesov v Abesiniji, izlasti glede raznih projektov za gradnjo železnic in raz-

nih koncesij. Francozka je predlagala, naj se pogodba priobči tudi nemški vladi, da ista privoli v pogodbo.

Papež in francoski škofje. Iz Rima poročajo, da list »Osservatore romano« zanika vest, ki jo je priobčil pariški »Journal« in ki smo jo tudi mi večeraj priobčili, češ, da je papež, oziroma kaka druga cerkvena oblastnija v njegovem imenu pozvala v Rim avignonskega nadškofa, radi njegovega republikanskega mišljenja ter da bo po proglašenju zakona o ločitvi cerkve od države odstavljenih dvanajst škofov, pristahev sedanje vlade. Omenjeni rimski list pravi, da, ako pride avignonski nadškof v Rim, stori to popolaoma iz svobodnega nagiba. Tako da je popolaoma neresnična tudi vest, da odstavi papež 12 škofov.

Domače vesti.

Poročil se je. Učitelj-voditelj g. Ant. Gregoretič z gospico Marico Ropotčev v Rodiku. Bilo srečno!

Premeščenje. G. namestnik je premeštil e. k. namestniškega koncepista dra. Emilija Muha iz Trsta v Koper.

Imenovanje. Gosp. Anton Lupetina, župnik in častni kanonik pri starem sv. Antonu, je imenovan škofijakim komisarjem za veronauk na tukajšnji e. k. nemški gimnaziji, e. kr. nemški realki in e. kr. nautični akademiji.

Ljudski oder. Prejeli smo: Društvo »Ljudski oder« v Trstu priredi dne 10., 11., 12. junija v veliki dvorani »Delavskega doma« ulica Boschetto 5, II. nadst. cikel 3. predavanj.

Predaval bo gosp. dr. Dragotin Lončar, profesor iz Ljubljane, člen »Akademije«.

In sicer po sledečem vspredu:

V soboto 10. junija ob 8. in četrt uri zvečer: Kako je nastalo delavsko vprašanje?

V nedeljo 11. junija ob 10. uri zjutraj: »Narodnost, mednarodnost in delavstvo«.

V ponedeljek 12. junija ob 10. uri zjutraj: »Razvoj in značaj šolstva v posameznih zgodovinskih doba h«.

Naročnina za ves cikel s pravico zagotavljenega sedeža 40 stot. za osebo. Vstopnina na posamična predavanja 20 stot. za osebo.

Naročnina se sprejema začenši z dnem 20. maja v društvenih prostorih ulica Boschetto 5, I. nad. vsaki večer od 8. do 9. ure. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure opoldne.

Naročnina se vsprejema na naslov društva tudi po pošti.

Tržaški Slovenci! Zanimanje in vnema, ki ste jo pokazali za prejšnja predavanja, nam daje upanje, da se udeležite predavanj v velikem številu.

»Miliarija«. Pod tem naslovom smo prejeli:

V sobotni številki »Edinosti« ste objavili dopis z Dolenjskega o bolezni »miliarija«, ki razseja sedaj po nekaterih okrajih na Kranjskem. Ker ni izključeno, da se ta, nebodijotrebna zanese tudi v naše kraje, bi bilo dobro, da nam nekoliko označite to bolezen in pa način postopanja, ako nas je ta bolezen napadla. Dobro bi bilo tudi vedeti kake naj bodo prvi pripomočki, proti »miliariji«.

Pripomba uredništva. »Miliarija« je nalezljiva bolezen na koži. Na koži se napravljajo strupeni opahki ali spuščaji, nekaki mehurji. »Miliarija« nastopa najraje kakor posledica drugih bolezni, izlasti pri ženskah in otrocih valed preoblega potnja.

Včasih zginevajo hitro ti opahki, včasih pa se vzdržujejo dlje časa. Stareji nekdanji zdravniki so smatrali to bolezen kakor čiščenje krvi in so zato menili, da bi bilo zelo nevarno, ako bi se opahke pregnalo, oziroma nasej [potisnilo z umetnimi sredstvi. Zdravniki novih časov pa pravijo, da bolezen ni nevarna in skušajo preobilo potanje odpraviti pridnim zračenjem sobe, torej svežim zrakom, le lahkim pokrivanjem bolnika, pogostim menjavanjem perila, pogostim pranjem vsega života in z uživanjem hladilnih sredstev na smotrno.

K notici o svetogorskih topovih. Iz Gorice smo prejeli:

Nedavno temu prinesli smo iz popolnoma avtentičnega vira jako zanimivo vest, da je vojaška uprava shranila na sv. Gori-

pri Gorici 4 najmodernejshe topove. Našo notico, ki je v javnosti vzbudila precejšno senzacijo, so posneli tudi drugi slov. listi ter jo razno komentirali. Na adresi istih novinarjev, ki smešijo našo vest in uverjajo, da je ista brez podlage, bi spregovorili samo — ne da bi zahtevali kakšnega odgovora — kje druge naj postavljajo topove ako ne ob mejah?!

To bi bilo istotako, kakor da je svoječasnno Rusija, shranjevala topove v Moskvi mesto v Port Arturju. In vspricho neprestanemu večletnemu oboroževanju v Italiji: so-li take odredbe od strani naše države kaj šudnega?!

Mari so za tistih 400 milijonov kron, ki so prišle iz raskavih rok delavca in kmeta in prešle v baržunasto-mehke izpočite roke »kanonskih kraljev« kupili topove v to, da bi jim rjaveli v dunajskem arzenalu?! Če pa nekateri slovenski časniki mislijo, da jim zamorejo in hočejo (?) dati najboljših informacij o svetogorskih topovih goriški topničarski krogi sami, potem pa nočemo tem časnikarjem kalit zaupljivega optimizma njihovega. Saj zamorejo poprašati tudi Succovaty-ja, ki jim najbrže tudi zanika existenco svetogorskih topov! Mi izjavljamo, da imamo boljsh in odkritosrnejsh informatorjev, nego so goriški topničarji. Naši informatorji nas obveščajo, da v polni meri vzdržujejo imenovano vest.

S tem smatramo to afero dovršeno.

Občni zbor »Tržaške posojilnice in hranilnice«, ki se je vršil v nedeljo dne 21. t. m., je bil primeroma dobro obiskan, kakor že več let ne. Odobril se je letni račun, o katerem smo že poročali na tem mestu. Opomniti je le še, da se je tudi odobrila razdelitev čistega dobička, kakor je predlagalo načelnštvo in nadzorstvo. Valed tega dobijo:

»Kmetijska družba za Trst in okolico«	K	200.—
»Dijaško podporno društvo v Trstu«		200.—
»Moška podružnica sv. Cirila in Metodija«		200.—
»Ženska podružnica sv. Cirila in Metodija«		100.—
»Trž. podružnica »Slov. plan. društva«		200.—
»Dijaško podporno društvo v Pazinu«		200.—
»Dramatično društvo« v Trstu		400.—
»Glasbena Matica« v Ljubljani		200.—
»Podporno društvo slov. visokošolev« Gradec		50.—
»Podporno društvo slov. visokošolev« Dunaj		50.—
»Podporno društvo slov. visokošolev« Praga		50.—
»Družba sv. Rafaela« v Trstu (za izseljenca)		50.—

Skupaj: kron 1900.—

Navedeni zneski so imenovanim društvom na razpolago pri posojilnični blagajni, izvevtržaškimi se dopslje po pošti.

Izvoljeni so bili v načelnštvo: g. Vučković Gjurjo načelnikom, g. Godina Ivan in Millonig Ivan odbornikoma. V nadzorstvo so izvoljeni sledeči gg.: Dr. Abram Josip, Gorup Kornel vit. Slavinski, Počkaj Fran, Žgur Leopold in Zidar Gregorij.

Odstopivšemu načelniku g. Mančkoviću se je izrekla zahvala in priznanje za njegovo delovanje pri zavodu: bil je deloma odbornik, deloma načelnik zavoda od vstanovitve pa do sedaj, torej čez 13 let, ter je zlasti v kritičnih časih bil posojilnici stalna zaslomba.

Tri mesece počitnice bodo imeli letos na hrvatskih srednjih šolah. Vlada boče odrediti, da bodo ondi velike počitnice odslej meseca avgusta in septembra.

Drava je valed vednega deževja pri Beljaku narasla za dva in pol metra.

Potres. V Mokronogu na Dolenjskem so večeraj ob 2. uri 12 minut popoldne čutili precej močan potres.

Karavanski predor, ki so ga te dni predrli, je dolg 7972 metrov.

Meso v Celovcu. V mestni mesnici v Celovcu prodajajo goveje meso kilogram po 80 do 92 stot.

Utrgal se je oblak. Nad Mitrovico in Okotico v Slavoniji se je minolega četrtka vtrgal oblak. Voda je poplavlila vse mesto in vdrila v hiše. Škoda je velika.

Neoboroženi veteranci. Nedavno je neki nemški list priobčil vest, da je ministerstvo za deželno brambo dovolilo, da bodo v bodoče tudi veteranci smeli nositi orožje. Sedaj je pa dunajski »Fremdenblatt« razodel,

pa je bila omenjena vest neresnična in da se bodo morali veteranci tudi v bodoče zadovoljiti le s svojo uniformo.

Samomor matere in sina. O tem žalostnem dogodku, o katerem smo že včeraj površno poročali, smo nadalje zvedeli sledeče podatke: Družina Terka je sestojala iz očeta, matere, sina Jurija in hčere Eme, ki je učiteljica. Sin Ivan, ki je najstarejši, je zdravnik in se nahaja v Ameriki. Jurij je bil pomorščak, a bil je že 3 mesece doma. Bil je jako nervozen in mej njim in materjo je prišlo skoro vsaki dan do hudega pričkjanja. Glavni vzrok tem vsakdanjim pričkjanjem je bila ravno Jurijeva brezposelnost. Družina Terka je živela namreč jako borno; sicer je bil oče nekaj premožen trgovec, a njegova trgovina je propala in žajo tudi premoženje. Sedaj so živeli vsi štirje ob zaslužku hčere Eme, učiteljice.

Treba povedati, da so Terka grške narodnosti in turški podaniki. Mati je pa želela pridobiti vsaj hčeri Emi avstrijsko državljanstvo. V to svrhu je bila že storila potrebne korake. Predvčeršnjim predpoludne je bila šla ravno v to svrhu na magistrat. Vračavša se z magistrata domov, je srečala sina Jurija, ki je takoj navalil nanjo z raznimi žaljivimi priimkami. Mati je šla domov, a sin za njo. Doma je prepil mej njima nadaljeval. Slednjič je šla mati od doma.

Ob 4. uri in pol popoldne sta bila doma sama oče — ki je star preko 60 let — in Jurij. Tedaj je prišel nek redar z naznanitvijo, da so na pokopališču našli mrtvo neko žensko, o kateri sodijo, da je Ema Terka, ker so našli pri njej listine na to ime. Terka — oče in sin — sta dejala, da ne more biti Ema, ker ona da je v šoli. Vprašala sta, koliko da je stara približno ona mrtva ženska. Ko jima je redar na to povedal, da je stara brčkone več kakor 50 let, sta takoj razumela, da je najbrž njiju mati oziroma soproga.

Najela sta takoj izvoščeka in šla na pokopališče. Tam sta videla kruto resnico. Sin Jurij je kakor blazen pal na materino truplo in — poljubovaje nje mrzlo obličje — jo mlo prosil odpuščenja. Potoki solz so mu drli iz oči. Slednjič je skočil od materinega trupla ter zdirjal kakor blazen domov. Mej tem je bila prišla domov tudi Ema. Ona ni vedela še nič. Pridirjavši domov, je Jurij rekel sestri: »Z Bogom Ema, ne boš me videla več in po teh besedah se je zaprl v sobo. Ema ni smatrala resnimi bratove besede, a par minut pozneje je začela dva strela. Prestrašena je skočila v sobo in tam našla Jurija ležečega na postelji: v desni roki je tiščal revolver, a iz desnega senca mu je curčila kri. Ni se še dobro zavedla od tega strahu, ko je, grozno potrta in ves objokan vstopil oče.

Čitatelj naj si sam misli zmešnjavo, ki je vladala v hiši: vsi stanovalci iste so bili skupaj. Ko je slednjič Ema zvedela, da je tudi mati mrtva, in sicer, da se je zastrupila, je priklopala njena žalost do vrhunca. Hotela je iti na pokopališče, a je niso pustili. V obupu je hotela skočiti z okna na ulico, a ljudem se je posrečilo, da so jej to zabranili.

Še nekaj: sin Ivan, ki je zdravnik v Ameriki, je bil pisal materi pred kakimi 10 dnevi, da pride bodoči teden v Trst.

Težko aretovanje. Včeraj popoldne je neki redar aretoval 32-letnega Alojzija Sinigaglia, ker je sumil, da je isti ukral neko sukajo vredno 44 kron na škodo tvrdke I. S. Levi na borznem trgu, katera tatvina je bila njemu prijavljena malo prej. A Sinigaglia je začel redarja nabijati s pestmi. Prišla sta še dva redarja in še le po dolgi borbi so ukrotili aretovanca. Morali so ga pa zvezati na rokah in nogah, ga položiti na voz in ga peljati na policijo.

Tržaška afera bomb

pred dunajskim porotnim sodiščem.

Prvi dan.

Ta razprava zavzema tolike dimenzije, da je nam, oziroma na prestop, ki nam je na razpolago, absolutno nemogoče, da bi priobčevali dobesedna poročila o teku razprave. Omejevaty se moramo torej na to, da beležimo važnejše, markantnejše momente, ki so značilni ne le za politično strujo, kateri pripadajo obtoženci, ampak za tržaške razmere v obče.

Tu ga imate n. pr. takoj glavnega obtoženca, magistratnega uradnika Oskarja Subana, čegar zaslišavanje je začelo v ponedeljek po prečitanju obtožnice. Ne da bi tajil to, kar mu piše na rovaš obtožnice, vendar se izjavlja nekrivim! Njegovim izpovedbam na razpravi je očitno ta tendencija, da vali krivdo na druge, a sebe da predstavlja kakor nedolžno, od drugih zapeljano siroto — žrtve. In kar je storil, je skušal pozneje popraviti in se je šel celo — ker ga je vest pekla — izpovedati in je zaprosil, da ga vsprejmo v red karmelistov...! Človek res težko ostaja resen.

Suban pripoveduje, da ga je — njega, magistratnega uradnika! — soobtoženi trgovski agent Depaul zavel v življenje agitatorja. Depaul da mu je sugeriral misel, da bi povodom izvolitve župana razobesili italijansko zastavo na municipalnem poslopju. Določeno da je bilo tudi, da bi v isti hip igral v hotelu Delorme gramofon Garibaldijevo pesem. Istotako da ga je Depaul nagovarjal, da je pri sv. Jakobu, na Montuci, delil irredentistične proglose in da se je — da bi ga ne spoznali — našemil s krivo brado. Toda še le pozneje da je doznal, da je bila vsebina proglosov irredentistične naravi. Dalje je bil isti Depaul, ki je hotel ustanoviti neko društvo za mladino, v katerem naj bi se poučevala ta poslednja, kako jej je govoriti pred preiskovalnim sodnikom, ako bi prišlo do aretovanj povodom demonstracij. V Videm se je bil peljal z bivšim, pozneje pobeglim učiteljem telovadbe Fumisim, in v Vidmu še le da je spoznal najgorečnejše irredentiste.

Na to je predsednik sodišča izpraševal Subana o nekaterih letakih. Jeden teh spisov je imel naslov »18. avgust«, dan rojstnega dne avstrijskega cesarja. Drugi tak spis je imel naslov »20. september«. Zopet sta mu obtoženec Depaul in umrli obtoženec Giuluzzi usilila te letake. Ali on da jih je uničil. Pač pa da je razširjal neki drugi spis, ki je pozivjal občinstvo, naj ne sluša koncertov vojske godbe.

Na vprašanje predsednika, kdo je bil vse na izletu v Vidmu, je podal Suban razsežnih pojasnil. Druzega dne je imel priti italijanski kralj. Pokojni Giuluzzi se je ponudil, da bo o prihodu kralja delil lističe. Tako se je tudi zgodilo, a vrhu tega so vihteli tudi tržaško zastavo, povito v črnino. Vihteli so tudi istotako zastavi Gorice in Istre. Po nagovoru pri spomeniku Garibaldijskega, katerega nagovora obtoženec ni umel, — že zopet ni vedel revež, kaj se godi okolo njega — šel je s večo družbo v neko gostilno, kjer so govorili o irredentizmu.

Jako zanimiva je postala razprava, ko so ugibali, je-li Suban dobil od magistrata dopust za potovanje v Videm, in če ga je dobil, da li so na magistratu vedeli, v katero svrhu potuje Suban v Videm? »Piccolo« poroča le, da je bil obtoženec ves zmeden, ko so mu stavili to vprašanje, dočim brzojavna poročila, ki so na razpolago tudi nam, ne dajo točnega pojasnila. Ali ravno opazka v »Piccolu« nas sili misliti, da je bil odgovor obtoženca »Piccolu« neljub in da ga je zato potejil.

Sledila je zanimanja vredna točka o nabiranju dobrovoljcev. Na nekem zborovanju je izjavil Fumis, da je potrebno nabirati dobrovoljce, ker da je možno, da pride na spomlad, povodom nemirov v Makedoniji, do nemirov tudi v Trstu. Nu, na vprašanje predsednikovo, koliko dobrovoljcev se je zglasilo, je dal Suban tolažljivi odgovor, da — 20! Ta odgovor je vzbudil občo veselost v sodni dvorani. Dalje je izjavil obtoženec, da je — kakor se spodobi grešniku, ki se keša svojih grehov —, predal je pohranil bombe v »Ginnastie«, odstranil iz istih smodnik. In šel je, da si olajša vest, v cerkev svet. Spovedal da se je pri kapucinu Angelico, a ta da mu ni hotel dati odveze, dokler se ni obvezal, da se odpove zaroti. Tu je branitelj Subanov izročil predsedniku neko izjavo patra Angelico, v kateri je obtoženec zaprosil, da bi ga — kakor smo omenili že uvodoma — vsprejeli v red karmelistov.

Drugi dan razprave.

Tudi drugi dan je nadaljevalo zaslišavanje obtoženca Subana. Ta je povedal dalje, da ko je zvedel o hišni preiskavi v poslopju društva »Ginnastie«, ga je to jako vznemirilo. Šel da je k Sillaniju in ga prosil, naj bi on — Sillani — poskrbel, da se vzamejo iz peči v dvorani za borenje one petarde, ki jih je bil skrtil on — Suban —, ker so bile namreč zavite v papir, na katerem je bilo

zapisano njegovo ime. Na to da je šel v kavarno »Al municipio«, kjer je našel Boniciolija z Viezzolijem. Boniciolija da je vprašal, če je kaj zvedel o hišni preiskavi. Ko mu je Boniciolli povedal, da je zvedel, se je on hotel takoj podati na kolodvor in z vlakom pobegniti v Italijo. A valed zatrdila Boniciolija, da je že prepoznal, je šel na pernik »Manin«, kjer mu je kapitan Lescovich obljubil, da bo govoril s Sillanijem, naj ta poslednji odstrani petarde iz peči. Še le pozneje da je zvedel, da se je bilo Sillaniju posrečilo to storiti. Drugi dan je bil pa v uradu aretovan.

Za tem je pripovedoval o listku, ki mu ga je pisal Cozzi v zaporu. Neki dan da mu je postrežnik, ki mu je navadno nosil jed, prinesel listek, s katerega pa ni mogel ničesar čitati, ker je bil ves zdrgnjen. Ker je potem postrežnik, po naročilu Cozzija, vsaki dan zahteval odgovora na oni listek, je slednjič poslal Cozziju listek, s katerim mu je javil, da ni razumel, kar mu je bil on pisal. Tedaj da je dobil od Cozzija drugi listek. Ravno tedaj je bil pa jako vznemirjen, ker mu je bil preiskovalni sodnik povedal, da vsi ostali soobtoženci mečejo vso krivdo nanj. Vsled tega je dal pozvati preiskovalnega sodnika, kateremu je izročil Cozzijev listek, ne da bi ga bil niti čital, reki mu: »Tu imate dokaz moje nedolžnosti«. Na vprašanje, stavljeno mu od branitelja odv. dr. Neuda, da-li je on dal pozvati preiskovalnega sodnika, ali če je sodnik prišel k njemu spontanno, je Suban še enkrat zatrdil, da ga je dal pozvati on sam.

Tu je obtoženec Cozzi prosil za besedo, da je pojasnil, zakaj da je pisal Subanu oni listek. Domneval da je, da Suban ne ve, katerim se je posrečilo pobegniti v Italijo. Pisal mu je torej, da ga o tem informira zato, da bi Suban potem vedel, kakšno stališče da mu je zavzeti. Storil je to tudi v svrhu, da Subana potolaži, ker je bil zvedel, da je jako potrta. Sicer pa daja razumeti, kakor da je bil nekako naveden v to, da bi kaj napisal: imel da je na razpolago knjigo, v kateri je bila za vsako tiškano stranjo ena stran čistega papirja. Dovolilo da se mu je čitati »Piccolo« in »Piccolo della Sera«, kar je absolutno prepovedano za one, ki so v preiskovalnem zaporu.

Tu je branitelj dr. Breitner zahteval, naj bi se prečitali vsi spisi, tiščoči se osebe pokojnega Boniciolija. Prečitane so bile torej policijske informacijske listine, v katerih je Boniciolli opisan kakor irredentist, ki je bil vedno v dotiki z nevarnimi elementi. Za temi listinami je bila prečitana Boniciolijeva izjava od nekaj dni po najdenju bomb, v kateri je Boniciolli trdil, da mu je vsa stvar popolnoma neznana.

Za tem je pa dr. Breitner začel dokazovati, kako da iz raznih okolnosti izhaja, da je bil Boniciolli ne samo zaupnik policije, ampak celo izvajajoči agent iste. Predlagal je, da se v to svrhu zaslišajo kakor pričue ravnatelj tržaške policije Busich, njegov namestnik Lasciak, g. Spadoni in neka gospa.

Zastopnik drž. pravdnštva se je temu predlogu protivil. Dejal je, da je v vsaki zaroti in pri vsakih bombah kaka oseba, ki izda sozaratnike; ako ni te osebe, pa bombe eksplodirajo. Naravno da je torej, da je bila taka oseba tudi pri tej zaroti in da je policija tem potom izvedela za bombe. Zgovarjal je Boniciolija, reki, da je bil sklep častnega razsodišča v Vidmu uprizorjen uprav malo dni pred razpravo po neki družbi videmskih framasonov in irredentistov.

Dr. Breitner je repliciral in ob enem protestiral proti insinvaciji zastopnika državnega pravdnštva, da bi hotel on — dr. Breitner — napraviti vtis na porotnike vpriporivši senzacijo.

Na to se je razprava prekinila in je nadaljevala popoiudne. Poročilo o popoludanskem nadaljevanju razprave pa prinesemo jutri.

Trgovina.

Tržna poročila dne 23. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10—, angleške lire K — do —, London kratok termin K 240.20—240.70 Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.30—95.50 Italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 100.50 100.83, ogrska krona renta K 95.10 95.50, italijanska renta K —, kreditne akcije K 669.— 671.— državne železnice K 668.— 670.— Lombardi K 69.— 91.—, Lloydove akcije K 660.— 665.— Srečke: Tisa K 342.— 345.—, Kredit K 486.— do 496.—, Bodenredit 1889 K 307.— 314.—, Bodenredit 1889 K 307.— 314.—, Turške K 142.50 do 144.50 Erbeke — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.05	101.—
„ „ srebri	101.05	101.—
Avstrijska renta v zlatu	119.70	119.75
„ „ „ kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.45	93.45
Ogrska renta v zlatu 4%	118.30	118.35
„ „ „ kronah 4%	98.20	98.20
„ „ „ 3 1/2%	89.50	89.50
Akcije nacionalne banke	1647.—	1650.—
Kreditne akcije	668.—	668.75
London, 10 Lstr.	240.27 1/2	240.27 1/2
100 državnih mark	117.30	117.32 1/2
20 mark	23.47	23.48
20 frankov	19.09	19.09
100 ital. lir	95.40	95.40
Cesarški cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.55, italijanska renta 106.50, španski exterior 91.85, akcije otomanske banke 607.—. Menjice na London 251.85.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 723.— Lombardi — unificirana turška renta 88.87 avstrij. zlata renta 101.—, ogrska 4% zlata renta 100.85, Londonska 484.—, turške srečke 134.50, parizka banka 13.77, italijanske meridijske akcije 770.—, akcije Kio Tinto 15.06, Mlačan.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 1/2, Lombardi 3 1/2, srebri 27 1/2, španska renta 91 1/2, italijanska renta 105 3/4, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju 24.26 dohodni banke —, izplačila banke —, Mira.

Tržna poročila 23. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 18.16 do K 18.18; rž za maj K — do K —; oves za maj od K — do —; koruza za maj K 15.44 do K 15.46.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zboljšeno, tendenca trdna. Prodaja 20.000 met. stot., za 10 do 15 st. višje. Koruza za 5 st. znižanja. Rž mrtvo. Druga žita nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos goda a — raga za tek. mesec po 50 kg 44 1/2, frk. za julij 44 1/2.

New-York. (Otvor.) Kava Rio za bodoče dobave, stalno, nespremenjeno.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos goda average za maj 36 1/2 za september 37 1/2 za dec. 37 1/2, za marec 38 1/2, Mirmo. — Kava Rio navadna loco 38—40 navadna reelin 41—42 navadna doh. — 43—45.

Sladkor tuzemski. Centrifugalni — prom. K 74.50 do 75.50, za maj-avgust K 74.50 do 75.50, Concasse za maj-avgust K 74.50, za maj-avgust K 75.50 do 76.—.

London. Sladkor iz repe surov 12 1/2 St. Mirmo.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.25 rž za junij 16.25, za julij avgust 15.50, za september-december 15.40 (trdno.) — Pšenica za tekoči mesec 24.75, za junij 24.85, za julij — avgust 24.05 za sept.-december 21.90 (stalno). Moka za tekoči mesec 31.50, za junij 31.75, za julij-avgust 31.80, za sept.-december 29.50 (stalno). Repično olje za tekoči mesec 50 1/2, za junij 50 1/2, za julij-avgust 51.— za september-december 51 1/2, stalno. Špirit za tekoči mesec 53 1/2, za junij 53 1/2, za julij-avgust 52.— za september-december 44 1/2, (napeto). Sladkor surov 88° usov nov 30 1/2—30 3/4, (st. no. bel) za tekoči mesec 34 1/2, za julij-avgust 35 1/2, za oktober-januar 31 1/2, za januar-april 32 1/2, (trdno) rafinira 67 1/2—68. Vreme: hladno.

Javni ples katerega so imeli prirediti mladeniči preteklo nedeljo v Dohu pod Repentabrom se je odnesel zaradi slabega vremena na dan 8. maja.

Kolo v dobrem stanju se proda pod nizko ceno. — Več se izve v upravnistvu »Edinosti.«

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanita 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčehkih.

Alojzija Galberti
Naslednik: Fr. Hitty
TRST ul. Barriera vecchia št. 13.
Zaloga tu- in inozemskega blaga za moške obleke
Perilo. Platenina. Zefir.
Perkal.
Izbor drobnarij.
Sprejema naročbe za obleke.

Tovarna pohoštva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
 TRST - ul. Belvedere 2 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj večer od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotelina bela in siva. Maje, šlajl in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, ugovica, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Izvrstno jedilno olje
 po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
 ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.
 Jedilno olje po 28 novč.

ANTON SKERL
 mehanik, zapriseženi zvedenec.
 Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
 Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvočkov. Izključna prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
 TELEFON šte. 1734.

Dragotin Vekjet - zlatar
 v Trstu, Corso št. 47
 priporoča vsakovrstne
zlatenine in srebrnine
 ter žepne ure.

Sprejema poprave ter kupuje zlato.
 Cene zmerne.

„SANUS“
 novi higijenični zobotrebnički
 disinfektirani parfemirani
 zaprošen patent
 se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Gostilna T. MAJČEN
 ul. Nicolò Macchiavelli 34 (ex Forni).
 Toči istrska in dalmatinska vina, beli opolo, posebna tirolska vina. Prve vrste pivo.
 Gorke in mrzle jedila.
 Sprejema naročbe na kosila in večerje.
 N.š. Za družino istrsko vino po 36 od 5 litrov naprej po 34.

DRUGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila. Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Pekarna in sladličarna z lastno tovarno biškotov
Fran Lampe
 TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
 2 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Alojz Cian & A. Visintini
 naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
 v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
 Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v
prodajalnico izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
 kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
 Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Tržaška posojilnica in hranilnica
 registrirana zadruga z omejenim poroštvom.
 Piazza Caserma šte. 2, I. n. - TRST - V lastni hiši. Telefon št. 952.
 Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9-12. dopoldne in od 3-4. popoldne.
 Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
 Poštno hranilnični račun 816.004.

Na milijone dam in gospodov vporablja „FEEOLIN“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljša lepota za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrše roke zadobijo takoj aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu izginejo. — „Feeolin“ je najboljšo sredstvo za snaženje, gojenje in lepsanje las, preprečuje izpadanje las, plešavost in boleznii glave. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo čistilno sredstvo za zobe. Kdor vporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo takoj povrniti denar, ako ne bodeite popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. — Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2-50, 6 komacov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poštnina pri enem komadu 20 st., od 3 komadov naprej 60 st. — Po poštnem povzetju 40 stot. več.

Razpošilja glavno skladišče **M. FEITH, Dunaj VI., Mariahilferstr. šte. 45.**
 Nadalje se udobiva tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
 TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
 MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
 KATALOGI BREZPLAČNO.

Velika zaloga z lastno tovarno
Trst - G. MAYER GREGO - Trst
 Oddelek za obleko ul. Riborgo 12
 Veliki izbor izgotovljenih moških oblek, specialiteta: kostumi za dečke in otroke.
 Obuvala od platna od 70 nč. dalje. — Sprejema naročbe po meri.
 IZVOZ. UVOZ.

Hočete li dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja. Da to dosežete, morate skrbeti, da si ohranite zdrav želodec in uredite dobro prebavljanje.
 Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec z neprebavljivim, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačami, vdobi gotovo odpomoč z

Germanovo življensko esenco

koje se uporablja z najboljšim vspedom pri pomanjkanju volje do jedi, slabotnemu želodcu, napenjanju, riganju, rezavici, sabosti, gavoob u. omotici, trganju, zaprtanju, marojdam (zlati žili). Pri težkih jedilih, posebno pa ako se uživa mastne in težko prebavljive jedila povpspejuje ta esenca prebavo in daje izvrsten tek tako da se s tem na največji stopinji vzdržuje in redi život. V sled odstranitve vseh pokvarjenih sokov v životu, čisti ta esenca kri ter daje prednost v primeru z drugimi enakimi zdravili, v sled česar je popolnoma neškodljiva četudi se jo uživa na leta, kajti ista obstoji od izbranih dobrih rastlin ter ima prijeten grenek aromatičen okus, koji dopade tudi jako občutljivim osebam kakor ženskam in otrokom

Germanova življensko esenca je pravo ljudsko in domače zdravilo, ki bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker večkrat ž njo — ko ni pri roki takoj zdravniške pomoči — obvaruje resne bolezni. Pri kupovanju naj se zahteva le „Germanovo življensko esenco iz lekarne pri „Črnem orlu“ iz Belovara, ker se nahajajo tudi druge pod enakim imenom, ki pa ne presegajo na dobroti prave esence. Znak pristnosti je razviden na vsaki steklenici, ki je zavita na zelenem kartonu s polnim imenom tvrde: **Lekarna pri „Črnem orlu“ K. German, Belovar (Hrvatska)**, kamor naj se pošilja jo vse naročbe. Cena steklenici K 1-40; po pošti se ne pošilja manje od dveh steklenic. Pakovanje 40 st. po povzetju ali predplačilu. Naslovi naj se blagovole pisati pravilno in čitljivo. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila brezplačno.

Germanovo življensko esenco mora trpečim ljudem toplo priporočiti, ker sem jo toli jaz osebno preskušal in tudi svojim župljanom priporočal ter se prepričal v izvrstnem vspedu.
Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvatska).

Vam naznanjam, da sem poskušal že s mnogostevilnimi zdravili, toda niso imele zaželjenega vspeha nijedne kot Germanova življensko esenca.
Andrej Žižek, Sv. Ana na Kranjskem.
 Prosim Vas, da mi zonet pošljete 8 steklenic Germanove življenske esence, katere moram vsem bolnim na želodcu toplo priporočiti. Moje zdravje se obrača že na boljše.
Apolenija Haberl, Semrak na Štajerskem.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in zaslužnim križcem —
Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke
 Odlikovana na Dunaju s zlato kolajno in častno diplomom —

IVAN ANGELI
 ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
 Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.
 Pleteni naslanjači francoškega sestava in nedosežne kakovosti.
 Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
 Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

„Slavija“
 vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694*46 K, izplačane oškodnine: 78.324.623*17 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
 Vsa pojasnila daje:
 Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zaloga
 izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
 v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
kvasa
 iz tovarne **Bratov Reininghaus Steinfeld** pri Gradcu.
 Zaloga **Mattonijeve Giesshübler** vedno sveže kisle vode po zmernih cenah
 pri **ANTONU DEJAK junior**
 TRST
 Via degli Artisti šte. 10.

Dože za parkete
 hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni.
Zaloga lesa - Miclaur
 ulica Fonderia št. 7

Svetko Hanibal Škerl
 trgovec pri Sv. Ivanu
 priporoča svojo dobroznano
prodajalnico
 jestvin in pekarno ter lastno izdelane biškote.
 Vedno sveže blago. Cene zmerne.
 Posebno priporoča kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

Podpisani priporoča svoj iskušeni
železni plug
 s kolesi za oranje na polju, pri brajдах in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znano škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske stiskalnice.
ŽIVIC, inženjer - Trst
 Skladišče — trgovinska ulica 2.

SPECIJALITETA:
 likerji, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nč. liter, zganje 80 nč. liter vermut 64 nč. liter.
 Prodajalnica boteljk
 ULICA PAQUINA št. 8

Drogerija GUSTAV MARCO
 ulica Giulia št. 20.
 Droge, barve, pokosti, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.
 Zaloga šip in steklenin.
SVOJI K SVOJIM!
Mirodilnica
MIHAEL PIŠČANC na Opčinah 212.
 (nasproti gostilne „pri Mičelu“.)

Velik izbor in zaloga vsakovrstnih drog, suhih in oljnatih barv. Lanenega olja, firneža, lake, čopičev, tapecarij (štampov) za slikarje, petrolej, stearične in voščene sveče. Vsakovrstnih gob in zamaškov, gumijeve cevi, gumijeve cevi za cepljenje trt, dvakratno rafinirano žveplo, angleški vitrijol. Šipe za okna, žebļev in drugih železnin. Navadno in dišeče milo, profumerije, spirit za goreti, esence za jesih. Voščilo (biks) za črne in rumene črevlje in drugih v to stroko spadajočih predmetov.
 Cene brez konkurence.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obćnokristne namene.